Год. II Брой 27 Силистра, 7 Септември 1931 3 лей Брой

Урежда редакционенъ комитетъ

Абонаментъ 150 лей за странство 300 лей Приематъ се обяв — ления —

ПРОБУДА

Отговоренъ редакторъ Н. Атанасовъ

Редакция и Администрация Печат. „ПРОГРЕСУЛЪ" — СИЛИСТРА —

Redacția și Administr. Tip. „Progresul" Silistra

„PROBUDA" | Седмиченъ вестникъ за политика и обществени знания | Ziar Săptămânal

НОВО УБИЙСТВО ВЪ БАЗАРДЖИКЪ

Умразата внушавана на колониста македонецъ въ Нова-Добруджа противъ българина, сочението на българитѣ като единичъкъ елементъ, който пречи за удобното му настаняване и живуване тукъ, дава вечъ своитѣ плодове. Почва да се практикува изтреблението на български народъ.

Нѣма голѣма отстжкъ край с. Арабаджий бѣха убити две невинни деца македончета. Два дена следъ това група македонци срещатъ нощемъ по шосето пжтникъ отъ с. Алифакъ когото нито познаватъ, нито пжтъ сж виждали, стрелятъ и го убиватъ, за да отмѣстятъ за убититѣ деца. Преди нѣколко дни, на пжтъ за село Сердеменъ, Базарджишко, б и в а убитъ отъ разбойници, които още не сж заловени, нито пжтъ следебнитѣ власти сж се добрали до положителни сведения за тѣхния произходъ, плутонера Петкулеску. Два дни следъ това, на 1 того, въ центъра на гр. Базарджикъ, е застреляпъ съ 6 револверни изстрела бившия сенаторъ Христо Стефановъ. Убецътъ, Ионъ Патони, чиновникъ отъ полицията, македонецъ по произходъ, споредъ в. Adevărul No. 14924 е заявилъ, че извършилъ убийството, за да отмѣсти за убития плутонеръ Петкулеску, да отмѣсти и за убититѣ македонци въ България.

Това своеобразно практикуване на албанския обичай „зжбъ за зжбъ око за око" не може и не бива да намѣри мѣсто въ цивилизована Румжния.

За убийството на плутонера Петкулеску, убийство, което не може да не възмути всѣки честно мислящъ човѣкъ, даже и да се установи, че е извършено отъ българинъ, не може да се винятъ българитѣ въ Добруджа. Още по-малко могатъ да бждатъ тѣ виновни за убийствата въ България. И всѣки, който лансира подобна мисъль, трѣбва да бжде считанъ за престжпникъ и подстрекатель къмъ нови убийства.

Екзалтирани типове ги има навсѣкжде и между всички народи. Такива, безспорно, ще се намѣрятъ и между българитѣ, както ги виждаме и между македонцитѣ, защото убийството на базарджишкия българинъ първенецъ Стефановъ е дѣло само на престжпно шовинистично фанатизирана глава.

Екзалтираните типове работятъ само за ефектъ и слава; тѣ сж вредни за обществото. „Дългъ на държавата е не само да ги обезвреди, но и да подири и отстрани условията за развитието имъ.

На убиеца Ионъ Патони искаме най-строгото наказание. Наложеното наказание трѣбва да бжде отъ естество да пресѣче оправданието на подобни замисли въ другите. Ние, българитѣ, румжински граждани, не можемъ да служимъ за машенки и да отплащаме съ живота си чужди дѣла.

ЗА НАЙ ПРАВИЯ ПЖТЬ

Това е пжтя, по който ще трѣбва да стане обединението на българското малцинство въ една единна организация. По това въ последно време се спори и то по начинъ, който никога не ще ни изведе до желанъ край. Споредъ двете групировки въ Добруджа чрезъ вестниците „Обнова" и „Н. Единство" и то, не защото ги дѣлятъ принципи, но защото по капризи на случая, при уредбата и управлението на Българското културно общество въ града сж се обѣсъкали две страни и както при всички други случаи у насъ, случайнитѣ и дребни спорове създаватъ групировки, а следъ това се измислюватъ принципи, за да се оправдае раздѣлението.

Не да следимъ когато и да било пишемъ тѣзи редове, нито пжкъ да вземаме страна, но защото и въ насъ е слжото и ако до днесъ не сме чули противната страна да говори то е защото нѣматъ вестникъ, а да се спори въ единъ вестникъ сжѣтатъ за непозволено Двете страни, и тамъ, и тукъ, сж непримири, нѣщо повече, тѣ сж едни за други много по голѣми врагове, отколкото най върлитѣ врагове на българското племе. Тѣ сж готови да си причинятъ най страшнитѣ мжчения, каквито само човѣшкиятъ умъ е въ състояние да измисли за своитѣ противници. Ето тѣзи непримирими братя спорятъ и, за да оправдаятъ спора-вотѣ си, измислюватъ принципни различия, каквито не сжществуватъ, и следъ това ще се обединятъ въ единна организация.

Че, наистина, различията не сж отъ естество да оправдаятъ създаването на две групировки при подемане на движението за обединение за българското малцинство въ единна организация, свидетелствува писаното въ последнитѣ броеве на двата вестника.

Въ брой 18 на „Обнова" отъ 1 Септември е помѣстена статия подъ заглавие: „Кой е най правия пжтъ." Следъ разсжжденията, които прави автора по въпроса, той формира основнитѣ начала на бждещата организация така:

1) Обединяването на всички българи отъ Румжния въ една обща организация.

2) Тази организация не ще има партиенъ характеръ, но ще дава директиви на ангажираните партийно свои членове, за да може по този начинъ да се създаде единность и връзка въ усилията ни за извоюване желанитѣ права и придобивки." Въ останалитѣ четире точки се говори за искванията, които ще се стреми организацията двоелушествия въ близко бждеще.

Организация на партия нѣма да бжде, но ще пжтствува партийно с войтѣ членове. Какъ практически ще се изрази това, не се казва въ статията. Но каквото и да се каже, едно е ясно като бѣлъ день, а то е, че пжтствуването партийната дейность на своитѣ членове, само онази организация, която има свои схващания по политическитѣ въпроси. А такива може да има само партийната организация.

Единъ день по късно в. „Н. Единство" брой 68 излиза съ статия подъ заглавие „Нашето становище", въ която се говори че пжтъ ни като народностно малцинство не може да бжде другъ, освенъ този, който сж минали другитѣ по културни малцинства. Следъ това на късо се скицирятъ исканията ни, които ще ни осигорятъ спокойно и правилно развитие, като народностно малцинство и завършва съ това, че всичко това ще може по лесно и по бързо да се извърши въ кадритѣ на една национална партия отъ хора съ единакви политически и духовни разбирания, тъй както сж сторили това немци, унгарци и др. и т. н."

Разликата въ схващанията тукъ е само въ думитѣ, съ които се назовавать нѣщата, но въ никой случай не и въ принципитѣ. И все пакъ и двете страни сжѣтатъ, че сж различавать по принципитѣ, отъ които изхождатъ въ разсжжденията си по организиране на българското малцинство.

Въ национална партия, или като малцинство ще се изрази организирането на българското малцинство, това е безразлично, но тази организация трѣбва да обедини въ себе по-голѣмата часть отъ дейнитѣ хора, ако не и всички, отъ българското малцинство. Това е най мжчното и върху това ще трѣбва да спратъ вниманието си хората, които говорятъ за организиране. Не е мжчно да се обяви малцинствена организация или партия, както това вече се стори въ насъ по онова, което следва по нататъкъ е мжчното, а за него, не се говори почти нищо.

Преди да се пристжпи къмъ об-разуване на кадритѣ и да бъде ор-

тивация, трѣбваше да се повърне-ка-като за обединението на православ-дроящата брат. Това молитве и трѣбваше да стане, като предварително се свикатъ нѣколко събрания отъ представителитѣ на сѣществуващитѣ вече културни общества, като се потърсятъ хора и отъ онѣзи по-голѣми български центрове, където вѣка съществуваше общества. На тѣзи събрания трѣбваше да присъствуватъ, непремѣнно, представителитѣ на всѣки теченіе, какъвто съ се проявили до сѣкашното то събрание, а знае се какви какви теченія съ се оформили. На тѣзи събрания ще трѣбва да се вайрѣжи дали хората, които ратуватъ за общо каузо, но враждуватъ помежду си, да се опитатъ да се говорятъ ясно и открито, да сѣкажатъ да се слушатъ и разбератъ взаимно-тѣ, и въ тази вѣтрена разпра да дотърсятъ истината за спора онзи, който днесъ слушъ, като причина за цѣло разпрѣние. Първото събрание вѣче да не отиде много насърдително, но при такъв и търсене отъ страна на враждуващитѣ хора, може да се сѣкажатъ второ и трето събрание, въ които ще се разбератъ въпроситѣ, които извикали вече като спорни и вѣка вѣрвамъ, че всѣчки които искрено се възмущяватъ отъ нашитѣ да слушатъ за нашето си, ще се огорчатъ, ще се обидятъ, и ще си подадатъ ръка, и ще заработятъ съ сатурсиазъмъ за изграждане на единъ организацѣя.

Ще останатъ непримирими само хората, които искатъ отъ двайсетото да правятъ за себе си кариера. Тѣ нѣма да бидатъ малцина, тѣхъ ще срещнемъ и въ средата на политическитѣ групировки и сесіи. Това обаче не бива да ни обезкуражава защото това е бидѣ при всѣчки движенія, това щѣ бидѣ и тукъ.

И сега като търсимъ пѣтя, по който ще вѣче възраждането на българската мисъритарна организація, какъвто да увеличаватъ привѣтъ за недоразумѣнія, като си осѣгурятъ правото на първенство двата времѣнна централни комитета въ Добричъ вѣка се повърнатъ малко на задъ и задъятъ въ своя конферъ на проверение като се обединятъ въ едно и напрѣднатъ първи общъ за свикване на едно предварително сѣкашното събрание.

Не стрѣляй за това, вѣка бидатъ увѣрени, че общо вѣче за свикване на отдѣлно на конгреси, е предварително осѣдемъ на провалване и пълна-даване на единъ организація отъ стотинъ за много голѣми.

ОСВОБОДЕНИ!

Дали и отъ отговорность и за нашето вѣка сме до събиране на всѣки факти по дѣлото, не знаемъ, но факта е, на лице, а той е че съ освободени отъ затвора онѣзи, които бѣха всѣчени, като автори на убийството извѣнредно вѣкалата сѣдница въ село Гюлъкъ Кирачъ Въ миналия брой съобщихме че тамъ бѣ убитъ сѣдия на бостана Ахмедъ Хасанъ шестдесетъ годишенъ, и убийцитѣ вовлѣкли и всѣчени въ ареста отъ случайно оставилитѣ жива двама младежи. Скоро бѣха заловени и докарани въ затвора посочените убийци. Всѣчки въ село, па и въ околностьта, което на всѣко убийство гледатъ като на опитъ да се наруши живота на мѣстното население възмущено тукъ и да се прокуди отъ родната си земя се успокоила и обладена дали, че убийцитѣ ще бидатъ наказани строго и съ това ще се убие желанието у мюсюлмани да убиватъ.

Обаче, голѣма бѣ изненадата у всѣчки мирни и добри хора въ селото, когато преди нѣколко дни въ селото се разнесе вѣстъ, че убийцитѣ съ освободени отъ затвора. Всѣчки се изумиха, защото тѣзи хора, които сѣма преди десетина дни отъ арестуваха въ желѣза и при обста новка, която сочеше, че властитѣ съ разбрали и за по сигурни доказателства за виновностьта на задържанитѣ. Дойдоха тѣ въ село съ вѣсни и плюски, посрещнати много шумно отъ съвародѣвцитѣ си кочанѣ, и за вѣй голѣмъ ужасъ на мѣстното население продължително демонстрираха изъ селото.

Неизвѣстъ хора, гнѣтени отъ мисъли, че тѣзѣвитѣ съсѣди ги подозиратъ, вѣи вѣй нѣкого, че се съмнѣватъ какво тѣ съ извършили вѣй страшното злодѣяніе, отнемане вѣй скѣлото на човѣка живота, бѣха би ли по скромни и въ никой случай не бѣха демонстрирали тѣй шумно завръщането си въ село.

Мѣстното население е почнало въ страшна гнѣтяща мѣка и съ уплаха вѣкато лѣчи и въ погледи и въ държанѣе, едва се мѣрка изъ село и по нивѣ на работа. Настроението въ село е такова, като че ли всѣкаго очаква голѣмо и немъ-бимо нещастие. Никой въ село вѣ би се радвалъ на страданията на всѣкѣнна хора, напротивъ, правдивата натура на мѣстнитѣ хора, би страдала само при мисъльта, че вѣзможно да сѣ нѣкакъвъ вѣ-ния. Но случая тукъ е такъвъ, че всѣчки съ своѣ здравъ разсѣдъкъ намиратъ, че тукъ е извѣнредно нѣщо, което не е както при всѣчки други подобни случаи, че има нѣщо, което не е въ реда на нѣщата, което не знаятъ и не могатъ да назоватъ, но то го плаши и не имъ дава възможность спокойно и свободно да се отдадатъ на своитѣ мирни занятия.

Това състояніе е аномално и то подчинява вѣрата на това просто и работно население въ авторитета на онѣзи учреждения, които по законъ съ поставени да бдѣлатъ надъ всѣчки и сѣдятъ единакво равнитѣ предъ законитѣ граждани подданици на държавата. Длъжность е на онѣзи отъ които зависи да внесатъ потрѣбното спокойствие въ душитѣ на обезпокоенитѣ и имъ дадатъ възможность спокойно да живѣятъ своитѣ граждански дни.

Убийството на Христо Стефановъ

То е станало така. На 1 того къмъ 6 часа вечерьта, Йонъ Патоня, началникъ на бюрото за вселеството при Базарджишката полиция, е срещналъ на улица Крал Каролъ, предъ Модерния театъръ въ центъра на града, Христо Стефановъ. Патоня извадилъ револьвера си и стрѣлялъ 6 пати върху му Стефановъ падналъ въ локва кръ

Убиецътъ не се опиталъ да бѣга. Той билъ заловенъ отъ многото народъ по него време на улицата и обезоруженъ. Стефановъ умрѣлъ на пѣтъ за болницата дето се опитала да го запесатъ за помощь.

Петко Тодоровъ

МЕЧКАРЬ

Кѣщата на баба Пена е сред, голѣмо, тъмно срещу дѣлгия ѝ ентаръ. Само вечѣрно врѣме полѣзна забрѣсва въ двѣ-тѣ стаи и кварчомъ, въ които сѣ пазарни вечѣрятъ и градинитѣ. Люди бродятъ се чуруватъ кѣмъ дѣлгия ѝ ентаръ, седѣ можѣ се видятъ вечѣрящи, разредени по вечѣрята, и приказватъ надъ вѣй вѣдъ. Щомъ вечѣ врѣдятъ, отвѣ, дружѣ вечѣрятъ въ тѣхъ вечѣрята не вечѣрятъ, а на вечѣрята вечѣрятъ вечѣрятъ, вечѣрятъ вечѣрятъ вечѣрятъ

Конгреса на малцинствата

На 28, 29 и 30 Августъ, въ Женева, за седми пжть се събраха пратеницитѣ на малцинствата отъ разнитѣ държави въ Европа, за да дадатъ гласность на положението, при което живѣятъ и обрисуватъ условията, при които сж поставени за се развиватъ. Като представитель на българското малцинство отъ Румъния е участвувалъ г-нъ Т. Тошевъ, адвокатъ отъ гр. Добричъ. Доколко сполучливо е описалъ положението и до колко умѣло е защитилъ нашитѣ искания ще се произнесемъ следъ като чуемъ отчета му, който, вѣроятно, ще стане достояние на всички ни.

Отъ прочетенитѣ доклади на делегатитѣ е констатирано, че въ всички държави, де повече, де по-малко, съ изключение на Естония, на малцинствата е гледано не като на истински равноправни граждани на държавата си.

Конгресътъ е гласувалъ 3 резолюции. Върху тѣхното съдържание агенцията „Rador“ дава следнитѣ подробности:

Въ първата резолюция се констатира, че почитането на малцинствата е едно отъ главнитѣ условия за умиротворяване на Европа и че една отъ най-бързитѣ мисии на обществото на Народитѣ е да осъществи законното имъ покровителство.

Конгресътъ е натоварилъ своя председатель да обърне вниманието на Общ. на Народитѣ върху необходимостьта да следи щото оплакванията, които му се отправятъ отъ малцинствата относно повсеместнитѣ неправди и приложение на немакои мѣрки, да бждатъ бързо разрешавани, защото това е отъ жизнено значение.

Втората резолюция се отнася за обезоржжението. Тя подчертава, че материалното обезоржжаване би имало шансъ за успѣхъ само ако едновременно се предприеме и работи и за моралното обезоржжаване. Моралното обезоржжаване трѣбва да се състои преди всичко въ задоволителното разрешаване на малцинствения въпросъ и съ това се осигури истинския миръ.

Третата резолюция препоржчва на държавитѣ да се ръководятъ въ отношенията си съ малцинствата отъ резултатитѣ на закона за културната автономность на малцинствата въ Естония.

Житна конвенция между Франция и Унгария

Като отгласъ на проектираната митническа съюзъ между Германия и Австрия, Франция обеща вносъ на жито отъ дунавскитѣ държави съ предпочитателенъ режимъ. Преговори за това сж водени и сключени между Франция и Унгария на следнята основа:

Предпочитателниятъ режимъ се състои въ връщане въ края на годината на часть отъ платеното вносно мито. Тази часть е опрѣделена на максимумъ 30 на сто, а процента за тази година е такъвъ, че съставя 24 французки франка за за 100 кр. жито, или около 160 лей за 100 кр., което представлява едно повишение на мѣстната цена съ 1.60 лей на кр. или около 24 лей на краина.

Въ замѣна на това Унгария е намалила митническитѣ такси на нѣкой отъ индустриалнитѣ произведения внасяни отъ Франция.

Неприятно обяснение

Неприятно е то, преди всичко, за насъ, които по задължение сме принудени да го даемъ, а неправилно ще бжде и за онѣзи, за които е предназначено, защото ще трѣбва да направятъ поправка на свои, по рано изказани твърдения, а това е за нашитѣ нрави най мжчно постижимото.

Работата се състои въ това:

Преди нѣколко броя в. „Обнова“ въ една бележка на се сърди за нѣкакви възгледи а ни напастува, какъ да се държимъ по въпроса за обединението на българското малцинство. Съвсѣмъ ни да позадемъ ржка на онѣзи, които работятъ за обединението, а не да правимъ неоправдана опозиция.

Всичко това е казано така, като че ли само да се каже, защото не е показано нито въ кои статии сме сгрешили, нито е посочено съ какви наши възгледи сме се противопоставили на движението за обединение на българското малцинство.

Всичко това, колкото и обидно да бѣ, ние нѣмахме намѣрение да отговаряме, защото се отнася само до редакцията на в. „Обнова“, която може тъй немотивирано да говори за работа, която тя нрави сознателнитѣ усилия да въдлжие до степенъта на сждбоносна за племето ни

Но следъ нѣкого въ в. „Н. Единство“ брой 66 въ статията си „Лѣтогонъ“ г-нъ Д. П. Смоковъ, като полемизира съ зорята отъ „Обнова“ какъ по въпроса за обединението поглежда си нѣкъ въ името на нашия вестникъ и то по същия начинъ както по рано стояха, това и въ „Обнова“. За да бѣде убедителенъ г-нъ Смоковъ казва: Самостоятелния сборникъ „Пробуда“ въ последния си брой нѣма и нѣкъ разказа такъ нѣщия, като ги обявява че това не е опитъ за създаване на нѣкакъвъ нови комитетъ, а просто реакция на лѣтна почва... и пр. Въ кои статии сме изказали т ѣ з и мисли и въ връзка на кой обсѫждавъ отъ насъ въпросъ, за това нито дума, нито дори намѣкъ, е направено въ статията. Този начинъ на полемизуване не чуждо нѣкои и то въ споръ, по който еднакво сж заинтересувани и трѣтѣ страни е не само осѫдителенъ, но говори за сѫвършенно, които нѣма да допринесатъ нищо за изясняване на спорнитѣ въпроси.

Считаме, че всички, които правимъ усилия да говоримъ публично, и то чрезъ вестницитѣ, по голѣмия въпросъ на обединението на българското малцинство, ще трѣбва, да си наложимъ една по голѣма добросъвестность въ отношенията си къмъ възгледитѣ на онѣзи, които смѣтаме за противна страна. Това се налага още, защото чрезъ вестницитѣ ще се упражнимъ много по голѣмо влияние и по трайно въздействие върху хората, които ще решаватъ утре въ събрания и конгреси.

кой какъвто ще да нѣма, мжчно съ ръка Кадина. И той ако се побои да я вика, тя сама ще тръгне подиръ него! Стисна юмруци, тя сякашъ сега да сбере, и хорска дума да отмине и мѣчително тежка клетва . . .

И ушъ се съдиа като и задигатъ дружки, че се дала мецето да ги хлопа нечакан и той и казалъ другъ-сиромъ ще и вземе догодина, а нѣкъ викалъ сякаш само падеръ да и подметатъ за него. Още сѫщата не намазо на вечерь, та отровиха жобанца, бѣрза къмъ кладенеца.—Избистрила се вече потоци, подмола и рекитѣ зашумѣли, мечата сж се окълнала въ Бадника и момите отъ вечерь се сговарятъ—

—Хай, утре на бадничката, че не е едно . . .

—Хай, Калино, задала друга и бабината Цецина шерка;—мечаря ще дойде, та още не се избодяла—и рана не можешъ го дари.

—Той моя и беше рекла миналата му миесотя! Процежда презъ зѫби имяхъ Калина, а устните и се свиватъ и цѣлата и снага потръпва.

На другия день бедняжка вѣнка отъ песни и буцалъ. Запретнала поле, оплала ряза на връшки снѣги, нередала се по бързите моите,—дръстиръ бели платей отъ зори. И цѣли деня ги бѣлила, простирала ги по рядъ на сѫлнце, пакъ ги топла и цѣлъ ги простирала да съхнатъ. Повая вечерница, потъна въ свойа долъкъ ядъ който се отнесли бѣлитѣ на отдалъ, мудно вѣлѣзла нѣкъ село. Една по друга палѣзоха мѣмите и на сетенъ пѫть изпесоха платна изъ водата. Всички бѣха прислядали край вѣрбите да нечакатъ довато се по изпедитъ платната, а Калина стоеше на газя вѣсѣки ,,кърпи,—кога отдолу викна едва отъ другините имъ! Клаетъ въ вира мечата!

И момите по скоро сбрала платна да хукнала нататъкъ.

Мамчета, момчета, цѣлъ орадиъ дедци, подсвичатъ край нивата, подскачатъ и пеятъ—

Ой, мари мецо, мецичко,
Дълго те руво неорано,
Ще го оперемъ за зборъ,
Ще го простреме на дограк.

Мечката съ забата въ носътъ задавила бранка, у която е захванала вереята и, се гурна въ водата, гаждъ съ предна дапа мупрата си и ту извръща очи къмъ дедата, ту къмъ мечаря, прасвидаръ на брегътъ,

—Върви, мари Калино, върви си кжкъ загорѣла . . .

Разветъпала се момите, а Калина изтъпи нече отъ другата страна срещу него. Цигалина дигна рошава глава и щомъ я вади плакна цѣлъ. Бабината Цецина шерка трепна; като точе се съвие изведнажъ, стисна платната на рамо и хукна къмъ село. Следъ нея се запилѣха момчи.

Селчи още бѣха изрѣки по обична работа а сакъ-тамъ по дворища се мярнала само малки деца, немощно и то да отидатъ да нѣкатъ мечката,—когато Калина влѣзе въ село. Тя нѣмо не викнала. Като въ сънъ прегѫча край кратища и плетища, зави по полската, влѣзе у тѣхъ и чакъ тогазъ се умоли.

Ами сега? Защо побягна . . . Цѣла година да го мисли и чака, откъ когато дойде—побягна. Отъ що се стряскува? Сега той ако не я потърси и отмине? Ой, това пѫть нѣкъ да отмине. Пѫкъ ако отмине та ако настане и ще изрѣки съ него дето и очи видятъ!—Калина изтърча надолу всѣдѣ къмъ отворените проворци въ стѣди. Баба Цена бѣше сѣднала долу на ренга да пои бѣетата. Но тя не посмѣя и да се доблизи до стрѣката, защо се на бѣлнитѣ и сама се задърпа като луда.

Въ това време, съ вила на рамо и набита отъ вонтрѣкъ кратица, вѣлѣзе отпатъкъ овятрото и дигна тежкия капакъ да отвори дупката. Камъ гюзадото се, както надъ покрива, прилѣпи шърнала и отпуканото запротѣкала гласово комстата.

реса тѣзи голѣми въпроси, а имаме най малко интересъ да ги подготвимъ въ недобросъвестно отношение къмъ възгледитѣ на противницитѣ си. Ние нѣмаме абсолютно никакъвъ интересъ да раздухваме вражди и изостряваме страсти. Нашата задача е да примиряваме и обединяваме и безъ това не многото ни работници за общо добро на племето ни. Това особено много сме задължени да правимъ сега, когато всички по вини и провинили сѧ се хора се дебнатъ и всѣки моментъ могатъ да бѫдатъ врѣлетени извеждания отъ онѣи, които дебнатъ и сѧ готови да създадатъ причини за поголовното имъ изтрѣбление. Дано усилитѣ времена, които преживѣваме, ни накарать да бѫдемъ по примирителни.

АРЕСТУВАНИЯТА

Тѣ сведатъ въ насъ почти непрекъснато. Въ града сѧ арестувани трима граждани и се държатъ, единъ въ полицията, а другитѣ двама въ казармата на жандармеритѣ, вече две седмици. Арестуванитѣ сѧ Д-ръ Черневъ, К. Божановъ, и Т. Бучковъ. И тримата сѧ съ опредѣлена професия и известни въ града почтени граждани. Отнети сѧ отъ всѣкидневната имъ работа и задържани, тѣй дълго време отъ полицията, която все пакъ трѣбваше по опредѣлението отъ закона време да ги предаде на сѫдебната власть, която единичка е компетентна да опредѣли виновностьта имъ и ги освободи. И все пакъ това не се прави, като че ли законитѣ не сѧ задължителни за гражданитѣ въ Нова Добруджа.

Въ много села сѧ извършени арести и всички арестувани сѧ събрани въ Бейбунаръ. Тамъ се върши предварителното следствие, по известнитѣ при всички подобни случаи похвати, като се иска самопризнание, които нѣматъ никаква цена за сѫда, защото могатъ винаги да се отрекатъ. Това се знае и отъ разследванитѣ и отъ разследователитѣ и все пакъ нито първитѣ лесно се решаватъ да подпишатъ самопризнания, нито вторитѣ се отказватъ отъ познатитѣ средства да ги застават да сторятъ това. Въ край винаги вторитѣ сѧ задоволени, но при страшни унижения и оскърбления за човѣка и гражданина. Въ никоя цивилизована държава, това не се позволява, въ Румъния законитѣ строго забраняватъ, каквито и да било насилия надъ човѣка, но практиката широко позволява това за нашия край. До кога тукъ гражданитѣ ще бѫдатъ третирани като безправни роби?

На 5 т. м. вечерта докараха отъ Бейбунаръ въ три каруци обвиненитѣ отъ селата. Задържани сѧ въ казармата на на жандаритѣ.

Д-ръ Д. Новачевъ

Лекарь отъ гр. Добричъ, за късо време се намира въ Силистра и приема болни въ кабинета на Д-ръ Т. Чакъровъ ул. Букурещъ № 1

Рьонтгенъ. диатермия, ултравиолетови лѫчи, разни анализи.

Престѫплението въ с. Малка Кайнарджа

Колонистъ, младоженецъ, се оженилъ въ понитѣ сѧ младежи—дошъл тоже на подобрѣнѣ, живѣлъ и имъ взелъ врѣдните дроби (лебата). Младежитѣ сѫдѣли, турили намѣрение да сѧ отмъстятъ, като използуватъ пияния слабостъ при нощното пасене на конетѣ. Той ималъ обичай да пасе ноще конетѣ сѧ низга въ опредѣлено мѣсто, като завързвалъ поводитѣ на конетѣ на себе сѧ, за да не сѧ изгубя. Обедненитѣ младежи го надѣбали на следната нощь въ положението, когато онѣлъ отъ завързани на себе коне, върху отнетитѣ дрехи на младежитѣ. При опита да сѧ измъкнатъ дрехитѣ, той се събудилъ и съпротивявалъ.

Настанало обѫсване, при което възрастниятъ билъ убитъ отъ младежитѣ. За да прикрятъ престѫплението си, младежитѣ подкарали конетѣ, като повлачили убития, понеже и завързанъ за поводитѣ имъ и го влачили до като се освободя отъ него.

На сутрѣшъта е намѣренъ убития и конетѣ. Убийцитѣ, както винаги, сѧ потърсени между българитѣ, но скоро се открили истинскитѣ убийци, които сѧ признавать и сѧ вече въ затвора.

Това е престѫплението, което тѣй много се експлоатира и за което непреставатъ столичнитѣ вестници да намазъ българитѣ и съ което едвали не оправдаватъ всички издевателства извършени отъ колониститѣ надъ българитѣ.

Истината по това убийство отдавна е известно и все пакъ не помислиха да се поправятъ. Трѣбва имъ да създаватъ настроения и да ги подържатъ. На кѫде ни води това?

Отзиви и бележки

Изъ Констанца

Миналата седмица градътъ ни о посетенъ отъ Министъръ председа тая г-нъ професоръ Йорга. Бя о причакванъ отъ началницитѣ н учрежденията и множество гражда ни предъ общината, поздравенъ от кмета г-нъ Ионъ Бобешъ, и му с поднесени цвѣти. Поздравилъ се съ всички началници, като съ всѣ кого поотдѣлно е разменялъ по нѣ колко думи. На онѣи, които сѧ с опитали да се оплачатъ отъ особе ното положение въ учрежденият имъ, той е давалъ отворено и пра дливо, какво би трѣбвало да пр ятъ за да се сорганятъ съ слумбо та. Посетилъ е и държавната мъж на гимназия, като е проявилъ осо бенъ интересъ къмъ историческат паметница поставени въ двора н гимназията. Посетилъ е и джамият „Бѣйракъ“.

На сложения му обѣдъ въ едни салонъ—гостилница, не е присѫтст вувалъ, защото е бързалъ да замин

Съобщение

Съобщавамъ на почитаемитѣ с клиенти, че премѣстихъ

Дамската си рабо тилница

въ улица Такс Ионеску № 2—3 Съ почитъ

Божура Н. Пенчев

Продавамъ собстве ната си кѫща отъ 9 стаи

адресъ ПОПЕСКУ

Бившъ контабилъ въ общинат ул. Черна-вода 29 3—4

Набавили да се прибератъ стадата, но вместо звонътъ на клопотарите, по полята се дигна шумъ, забързъча мечкарската гадулка, съпровождана отъ скокливата детска песень. Калина трепна. Подъ бяла риза се дигнала буйни гърди, огънъ избилъ лицето ѝ; тя варѣфа устни.

„. . . . Ще отмине ли! Безъ да ме подаря? Ами мама . . .“ премина презъ умътъ ѝ, но прежумя, връзна се и мекочи кавъзъ. Наколко жени, моми съ вика, моми съ мотика както се връщали отъ ливади и бостани, а оттатъкъ моми и деца се катрунили край мечкаря, който извършвалъ на селни врата, подскача предъ мечкаря и по гадулата сваряли на гадулката му, дигъ ту тоя ту оная врѣвъ, като да тъпче по нагорещена тава.

—Калина!... обтатала се момите и вперила очи въ нея.

Вирнала глава надъ капря рамене, викнала погледъ въ мечкаря, тя вър ви право къмъ него и нѣкого друго не иска да знай. Като я вирна той, пакачи веригата на мечката у дирка предъ дюгеня, сломи гадулка, поверщна я и набравнка се и дезмата—прахвана и презъ пръсть, хвана я на възбогъ и поглеона заруменѣлото ѝ лице.

Никой очи не повирна.

—Дай едно гърне, бе! Викна Мечкаря и се приближи до дюгеня.

—По цигански ще се вончаватъ . . . спогледаха се плахо момите отъ страна.

—Мари ти луда ли сѝ! викнаха жените въ единъ гласъ и размахаха ѫки и говорищина.—За единъ циганинъ ти вирата ся ли менявашъ.. Де е баба Цена? . . .

—Вървете я дирете, ако на треба —изкоди уста да се усмихна Калина, та всички се спасаха.—Мечъ не ми треба вече . . .

Мечкаря се повърна,—дигна гърнето на викна: колкото парчета отъ гърнето, толкова години живѣно ми вотъ!—Той хресна отъ все сила гърнето въ земятѣ.

—Хи, сбери сега парчетата.—И тя се изведе, Колко, единайсетъ ли сѝ? Единайсетъ години единъ отъ други ѝма раздала.

После се извърна къмъ една бабичка, извади отъ дълга засукана кесия петъ лири и додаде:—На, дай тези жълтици на майка и—туй е буба хаме . . . дето сѫ я отгледали. Закона ни е тъй . . .

Пакъ дигна дазрето и гадулката, подбра магарето натоварено съ два коша яйца поведе мечката и хванала пѫтя нагоре съ Калина.

Бабичките се спогледаха и замръстиха мълчаливо.

—Да сѫ мени нарата—сеняпна една средъ навалицата.Тъй безъ поизъ безъ кръстникъ подаръ единъ цигаинъ да се повдече. Господъ или градъ ще пустне да ни избий, или моръ да ни изморя . . .

И цели три месеца яйца дъждъ не капна. Подъ слънчевая пекъ всѣмата се прошупа. Изъ пръстилки, покрити съ жабуникъ вирнаха, жабите закукаха, ще измирятъ ли води; шугава овца забляла по прегорените мери, завила къмъ село и кучета на поразия.

Не стигали на баба Цена жалби и пайкания по Калина, ами и съседи вели да я погледнатъ изправо. Грозни удумки отелъ -отлазъ, дано я пазъ по- непровре сана дъщеря и свекоха безъ врем къмъ гроба. День-два ли предъ свет Димитъръ, намерила я една сутри вкочанясала сама въ кѫщи.

Калина се не чу, не видя отъ т гава. Презъ години срещнали я гр дищане, посърнала, сбръчкала с щурѫ се да продава кошници и вр тена по Добруджа. Откоя сѫ мин да единайсетъ години, изтикало из сърце единъ отъ друга—мечкаръ отишалъ къдъ една страна, тя въ друга.

Запустиха бабината Цепина къ . . . . Средъ село е, тъкмо сред дюгеня на енитрона, а нато че с крие нататъкъ изъ бурянака сл и я е срамъ съ всички наредъ д се покаже. Моми кога се връщат отъ седянки заобикалятъ отъ го отбиватъ на страна и закъснели в реджии – нощемъ, никой ровай и не сѫей да помине.—Кога бѫ Цена берала душа нямало кой да пѫкне, котката я прескочила и тя оваминирала. Казватъ—и до сег склонила месечко на изходъ, въ т тайно време, никаква бабичка, ни прила на хурка безъ кадела, в ровида въ ушилина.